

N:o 133.

Af herr **vice talmannen A. P. Danielson**, om ändrad lydelse
i vissa delar af gällande bevillningsförordning.

Enär man oupphörligt, både offentligt och enskildt, hör upprepas påståendet att jordbruksfastighet ej erlägger någon bevillning för inkomst, kan jag ej underlåta att fästa Riksdagens uppmärksamhet på detta påstående och det verkliga förhållandet.

Det är lätt att bevisa, att bevillningen af all fastighet till sin uppkomst är en inkomstbevillning. En motions lämpliga utrymme synes mig likväl ej tillåta att anföra vidlyftiga eller många utdrag ur handlingar. Jag skall därför inskränka mig till ett enda.

Det var, som bekant, vid riksdagen 1859—60, och efter noggranna och omfattande undersökningar af en för ändamålet tillsatt stor komité, som förut gällande bevillningsförordning helt och hållet förändrades. Och sådan som den då antogs, är den i alla sina hufvuddrag allt jemt ännu gällande.

I riksdagsbeslutet vid den nämnda riksdagen heter det i dess § 27:

»Under sådana förhållanden hafva Vi, jemte det Vi i allmänhet nedsett de för bevillningens utgörande hittills stadgade procentberäkningar, beslutat, att bevillningen efter nya stadgan skall utgå af jordbruksfastighet med 3 öre för hvarje fulla 100:de rdr af uppskattningsvärdet och för all

annan fastighet med 5 öre för hvarje fulla 100:de rdr af uppskattningsvärdet. Efter beräkning att jordbruksfastighet lemnar i årlig behållning 3 procent samt annan fastighet 5 procent af uppskattningsvärdet, öfverensstämmer den för fasta egendomen sålunda stadgade bevillningsprocenten med den afgiftsberäkning, som för all annan inkomst, vare sig af kapital eller arbete, skall i afseende på bevillningens utgörande följas, eller en procent af behållna inkomstbeloppet.»

Detta torde vara nog för att afgörande bevisa, att bevillningen för fastighet är en bevillning för den »behållna inkomst», som fastigheten anses böra gifva.

Detta har man dock nu glömt, åtminstone hvad jordbruksfastighet angår, ty när vid fjolårets urtima riksdag jordbruksbevillningen skulle höjas, lät man det ej stanna vid att höja den från 3 öre för ett hundra kronors uppskattningsvärde till 5 öre, såsom för annan fastighet, utan man höjde den till 6 öre, föregifvande, som bekant, att jordbruksfastighet borde skatta ytterligare 1 öre, emedan den ej skattade för inkomsten af det i jordbruket nedlagda kapitalet och arbetet, utan blott för sjelfva jorden — likasom om jorden gäfve afkastning utan derå nedlagd kostnad och arbete. Hvar och en torde erkänna, att endast genom påkostning, eller visst rörelsekapital utom jordens egande, och arbete m. m. är det som jordbruksfastighet ger afkomst, och denna afkomst är, såsom jag visat, beskattad genom bevillningen för jordbruksfastighet; troligen tillräckligt redan genom den förra 3 öres bevillningen, och alldeles säkert tillräckligt genom den hädanefters utgående 6 öres bevillningen, äfven om man i jordbruksafkastningen inräknar en del naturaförmåner, såsom bostad och på åtskilliga egendomar vedbrand o. s. v.

Då så är förhållandet, som jag här visat, bör detta ock vara i förordningen erkänt, så att påståendet, att jorden ej betalar bevillning för inkomst icke vidare måtte kunna nyttjas såsom medel att alstra missnöje mot en klass skattdragande medborgare gent emot andra.

För att vinna tydlighet i af mig anförda afseende, måste sjelfva titeln å förordningen något ändras. Den lyder nu:

Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.

I de af mig understrukna orden uppställas dessa bevillningar såsom motsatser, i stället för att båda äro bevillningar för inkomst.

Vidare torde nödigt vara att i förordningens sjelfva text anbragtes ett litet, förvillelsen skingrande tillägg.

På grund af hvad jag här anført får jag vördsamt yrka,

att Riksdagen ville besluta:

1:o) att titeln å nu gällande bevillningsförordning ändras till:

Förordning angående bevillning för inkomst af fastighet, af kapital och af arbete;

2:o) att öfverskriften öfver § 1 samt § 1 i förordningen måtte få följande lydelse:

Bevillning af fastighet.

§ 1.

Af all inom riket belägen fastighet, hvartill och räknas frälseränta, skall, med de undantag, som i § 4 upptagas, bevillning utgöras med 1 procent af behållen inkomst, hvarvid denna för jordbruksfastighet, naturaförmåner inberäknade, anses vara 6 procent, för annan fastighet 5 procent och för frälseränta 5 procent — allt af uppskattade värdet.

Denna bevillning utgår därför:

a) af jordbruksfastighet med sex öre för hvarje fulla ett hundra kronor,

b) af all annan fastighet och frälseränta med fem öre för hvarje fulla ett hundra kronor af uppskattningsvärdet.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles.

Stockholm den 27 januari 1893.

A. P. Danielson.
